

OBSAH

Předmluva	9
ČÁST I. K POZADÍ PŘÍSTUPU ZAMĚŘENÉHO NA ČLOVĚKA	
1. Ke kořenům přístupu zaměřeného na člověka	15
1.1 Přístup zaměřený na člověka jako součást humanistické psychologie	15
1.2 Filosofické a psychologické kořeny přístupu zaměřeného na člověka	16
1.3 Obraz člověka v humanistické psychologii a v přístupu zaměřeném na člověka	18
2. Východiska Rogersova pojetí psychoterapie	19
2.1 Ze životopisu Carla Rogerse	19
2.2 Myšlenky, které formovaly Rogersův pohled na člověka a psychoterapii	20
3. Hlavní etapy ve vývoji přístupu zaměřeného na člověka	24
3.1 Zásadní publikace Carla Rogerse	25
3.2 K termínům v jednotlivých názvech	26
3.3 K rozdílům mezi označením „přístup zaměřený na člověka“, „terapie zaměřená na klienta“ a „terapie zaměřená na člověka“	28
4. Lidská přirozenost z pohledu přístupu zaměřeného na člověka a její vliv na postoje terapeuta	31
ČÁST II. KLASICKÁ TEORIE PŘÍSTUPU ZAMĚŘENÉHO NA ČLOVĚKA PODLE CARLA ROGERSE	
1. Základní pojmy	35
1.1 Aktualizační tendence (actualizing tendency)	35
1.2 Self	36
1.3 Aktualizace self (self-actualization)	37
1.4 Základní potřeby rozvoje self a podmínky ocenění	38
2. Teorie osobnosti jako teorie self	40
2.1 Teorie self	41
2.2 Původní formulace teorie osobnosti a chování z roku 1951	42
2.3 Teorie osobnosti z roku 1959	43
2.4 Teorie osobnosti jako proces stávání se člověkem	44
3. Teorie terapie a terapeutické změny	50
3.1 Nevyhnutelné a dostačující podmínky	50
3.1.1 Podmínka 1: Psychologický kontakt	53
3.1.2 Podmínka 2: Klientova inkongruence	55
3.1.3 Podmínka 3: Terapeutova kongruence (congruence)	56

3.1.4	Podmínka 4: Bezpodmínečné přijetí (unconditional positive regard)	59
3.1.5	Podmínka 5: Empatické porozumění (empathic understanding)	61
3.1.6	Podmínka 6: Klientova percepce	64
3.1.7	Kongruence, bezpodmínečné přijetí a empatické porozumění ve vzájemném vztahu	65
3.2	Jak vytvořit nápomocný vztah	65
3.3	Terapeutický proces	67
4.	Teorie plně fungujícího člověka	71
5.	Teorie mezilidských vztahů	75

ČÁST III. SOUČASNÝ VÝVOJ PŘÍSTUPU ZAMĚŘENÉHO NA ČLOVĚKA

1.	Nástin současného postavení přístupu zaměřeného na člověka	81
2.	Vývoj přístupu zaměřeného na člověka	84
3.	Kritika teorie a základních principů přístupu zaměřeného na člověka	89
4.	Přístup zaměřený na člověka z pohledu současných trendů ve výzkumu psychoterapie	93
5.	Rozdíly mezi zážitkovými směry v psychoterapii a klasickým přístupem zaměřeným na člověka	96
5.1	Focusing	96
5.2	Zážitková terapie zaměřená na proces	97
5.3	Rozdíly mezi terapií zaměřenou na člověka a zážitkovými terapiemi	99

ČÁST IV. NĚKTERÉ NOVÉ PŘÍSPĚVKY K TEORII A PRAXI PŘÍSTUPU ZAMĚŘENÉHO NA ČLOVĚKA

1.	Rozšíření Rogersovy teorie	103
2.	Nové pojetí aktualizační tendence	105
2.1	Rekapitulace teorie aktualizační tendence	105
2.2	Sociální mediace (social mediation)	107
2.3	Aktualizační proces (actualizing process)	108
3.	Nové pojetí self	110
3.1	Pluralistická koncepce self	110
3.2	Práce na hranici uvědomění	114
4.	Otázka nedirektivity	115
5.	Přístup zaměřený na člověka a psychopatologie	118
5.1	Úvod	118
5.2	Specifika duševní poruchy z pohledu přístupu zaměřeného na člověka	119
5.3	Nové koncepce psychopatologie	122
5.3.1	Preterapie	124
5.3.2	Styly „procesu zpracovávání zážitku“	125
5.4	Aplikace přístupu zaměřeného na člověka v psychiatrii	130

**ČÁST V. PŘÍSTUP ZAMĚŘENÝ NA ČLOVĚKA JAKO
DIALOGICKÝ PŘÍSTUP**

1. Úvod	137
2. Člověk jako vztahová bytost	139
2.1 Člověk z pohledu filosofie dialogu	139
2.2 Psychické potíže jako odraz vztahu člověka k druhým i k sobě samému	143
3. Setkání ve vztahové hloubce	146
4. Ukázka setkání ve vztahové hloubce	151
Závěr	174
Literatura	177
Dodatky	184
Rejstřík věcný	187
Rejstřík jmenný	191